

APSTIPRINĀTS

Ar Rīgas domes

____.____.2023. lēmumu Nr. _____

RĪGAS DOMES
MĀJOKĻU UN VIDES
DEPARTAMENTS

Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai
Rīgas aglomerācijā
2024. - 2028. gadam

SATURA RĀDĪTĀJS

Satura rādītājs	1
Attēlu saraksts	2
Tabulu saraksts	2
Pielikumu saraksts	2
Izmantotie saīsinājumi	3
Ievads	4
1. Nodaļa. Informācija par Rīgas aglomerāciju un trokšņa pārvaldības normatīvo regulējumu	5
1.1. Rīgas aglomerācijas un tajā esošo trokšņa avotu apraksts	5
1.2. Normatīvie akti, kas attiecas uz vides troksni (īss apraksts)	6
1.3. Spēkā esošie trokšņa robežlielumi	6
2. Nodaļa. Trokšņa kartēšanas rezultātu kopsavilkums un ietekmēto cilvēku skaita novērtējums	8
2.1. Stratēģisko trokšņa karšu sagatavošana	8
2.2. Informācija par novērtēto cilvēku skaitu, uz kuriem iedarbojas troksnis, un informācija par teritorijas platību, kurā pārsniegti robežlielumi	8
3. Nodaļa. Trokšņa radīto kaitīgo seku novērtējums	11
4. Nodaļa. Aglomerācijas klusie rajoni	13
5. Nodaļa. Aglomerācijas pašvaldības veiktie un plānotie pasākumi trokšņa piesārņojuma līmeņa un ietekmes mazināšanai	16
5.1. Pasākumi, kurus aglomerācijas pašvaldība ir veikusi vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un tā ietekmes samazināšanai	16
5.2. Darbības, kuras aglomerācijas pašvaldība plāno veikt nākamo 5 gadu laikā vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un tā ietekmes samazināšanai	17
5.3. Aglomerācijas pašvaldības plānoto darbību ieguvumu analīze	21
6. Nodaļa. Citu personu veiktie un plānotie pasākumi trokšņa piesārņojuma līmeņa un ietekmes mazināšanai	25
6.1. Pasākumi, kurus citas personas ir veikušas vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un tā ietekmes samazināšanai Rīgas aglomerācijā	25
6.2. Darbības, kuras citām personām ir jāveic vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un tā ietekmes samazināšanai Rīgas aglomerācijā	25
7. Nodaļa. Rekomendācijas nacionāla līmeņa normatīvo aktu pilnveidošanai un par citiem iespējamajiem pasākumiem vides trokšņa samazināšanai	28
8. Nodaļa. Informācija par ilgtermiņa attīstības plāniem vai paredzētajiem projektiem, kas var ietekmēt rīcības plānā noteikto rezultātu sasniegšanu	29
9. Nodaļa. Pārskats par sabiedrības informēšanu un par sabiedrības iesniegtajiem priekšlikumiem ..	30
10. Nodaļa. Rekomendācijas par rīcības plāna īstenošanas un rezultātu novērtēšanas kārtību	32

Attēlu saraksts

1.attēls. Rīgas aglomerācijas teritorija	5
2.attēls. Klusie rajoni Rīgas aglomerācijā, kas atbilst MK noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktajiem kritērijiem	13
3.attēls. Klusie rajoni Rīgas aglomerācijā	15

Tabulu saraksts

1. tabula. Vides trokšņa robežlielumi	7
2. tabula. Iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo mājokļos, kas pakļauti noteiktam trokšņa līmenim dienas periodā (trokšņa rādītājs $L_{diēna}$)	8
3. tabula. Iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo mājokļos, kas pakļauti noteiktam trokšņa līmenim vakara periodā (trokšņa rādītājs L_{vakars})	9
4. tabula. Iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo mājokļos, kas pakļauti noteiktam trokšņa līmenim nakts periodā (trokšņa rādītājs L_{nakts})	9
5. tabula. Iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo mājokļos, kas pakļauti noteiktam trokšņa līmenim diennakts periodā (trokšņa rādītājs L_{dvn})	10
6. tabula. Teritoriju platība Rīgas pilsētā, kurā pārsniegti trokšņa robežlielumi	10
7. tabula. Trokšņa radītās kaitīgās sekas raksturojošie rādītāji	12
8. tabula. Aglomerācijas pašvaldības plānotās aktivitātes trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai	18
9. tabula. Aglomerācijas pašvaldības plānotās aktivitātes trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai	22
10. tabula. Citu personu veicamās darbības vides trokšņa piesārņojuma līmeņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā	26
11. tabula. Rekomendācijas nacionāla līmeņa normatīvo aktu pilnveidošanai un par citiem iespējamajiem pasākumiem vides trokšņa samazināšanai	28

Pielikumu saraksts

1. pielikums. Trokšņa radīto kaitīgo seku novērtējums	
2. pielikums. Kluso rajonu noteikšanas metodika	
3. pielikums. Tehniskie pasākumi vides trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai	
4. pielikums. Netiešie pasākumi vides trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai	
5. pielikums. Darbības trokšņa pārvaldības sistēmas pilnveidošanai	
6. pielikums. Rīcības kluso teritoriju saglabāšanai, to pieejamības, funkcionalitātes un akustiskās kvalitātes uzlabošanai	
7. pielikums. Citu personu veicamās darbības vides trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai	
8. pielikums. Rekomendācijas nacionāla līmeņa normatīvo aktu pilnveidošanai un par citiem iespējamajiem pasākumiem vides trokšņa samazināšanai	
9. pielikums. Informācija par ilgtermiņa attīstības plāniem vai paredzētajiem projektiem, kas var ietekmēt rīcības plānā noteikto rezultātu sasniegšanu	
10. pielikums. Plānoto troksni samazinošos pasākumu sasaiste ar Rīgas attīstības programmas 2022. – 2027. gadam Rīcības plānu un Investīciju plānu 2023.–2025.gadam	

IZMANTOTIE SAĪSINĀJUMI

Saīsinājums	Skaidrojums
AS	Akciju sabiedrība
dB (A)	Decibels (A-izsvartais)
EK	Eiropas Komisija
ES	Eiropas Savienība
EUR	Eiro
HA	Būtisks trokšņa radītais diskomforts
ha	hektārs
HSD	Būtiski trokšņa radīti miega traucējumi
iedz.	Iedzīvotāji
IVN	Ietekmes uz vidi novērtējums
km	Kilometrs
km ²	Kvadrātkilometrs
LBN	Latvijas būvnormatīvs
L _{diena}	Dienas trokšņa rādītājs
L _{dvn}	Diennakts trokšņa rādītājs
L _{nakts}	Nakts trokšņa rādītājs
L _{vakars}	Vakara trokšņa rādītājs
milj.	Miljons
mljrd.	Miljards
MK	Ministru kabinets
Nr.	Numurs
RITA	Rīgas investīciju un tūrisma aģentūra
RD	Rīgas dome
RD ĀMD	Rīgas domes Ārtelpas un mobilitātes departaments (līdz 31.018.2023 - Satiksmes departaments)
RD IKSD	Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments
RD MVD	Rīgas domes Mājokļu un vides departaments
RD PAD	Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments
RP SIA	Rīgas pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
skat.	Skatīt
tūkst.	Tūkstoš
VA	Valsts aģentūra
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VSIA	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību

IEVADS

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2002/49/EK "Par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību" paredz, ka Eiropas Savienības dalībvalstīm ir jāizstrādā un ik pēc pieciem gadiem jāpārskata trokšņu stratēģiskās kartes visām aglomerācijām ar vairāk nekā 100 000 iedzīvotājiem. Balstoties uz stratēģisko karšu rezultātiem, tiek gatavots trokšņa samazināšanas rīcības plāns, kuru pārskata un vajadzības gadījumā pārstrādā ne retāk kā reizi piecos gados. Šis rīcības plāna projekts sagatavots, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2002/49/EK "Par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību", kā arī Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteiktās Rīcības plāna izstrādes prasības.

Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība", par aglomerāciju ir uzskatāma administratīvā teritorija, kurā iedzīvotāju skaits pārsniedz 100 000 un iedzīvotāju blīvums pārsniedz 500 iedzīvotāju uz kvadrātkilometru, t.i., par vienīgo aglomerāciju Latvijā ir uzskatāma Rīgas valstspilsēta.

Rīgas aglomerācijas trokšņa stratēģisko karšu un rīcības plāna vides trokšņa samazināšanai izstrādi ir nodrošinājis Rīgas domes Mājokļu un vides departaments, adrese: Brīvības iela 49/53, Rīga, LV – 1010, e-pasts adrese: dmv@riga.lv, mājas lapa: <http://mvd.riga.lv>.

Rīcības plāna projekta vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā laikposmam no 2024. līdz 2028. gadam (turpmāk tekstā – Rīcības plāns) izstrādi pēc Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta (RD MVD) pasūtījuma veica SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" (ELLE). Darbs tika veikts saskaņā ar līgumu Nr. DMV-22-394-li, kas noslēgts starp RD MVD (Pasūtītājs) un SIA ELLE (Izpildītājs).

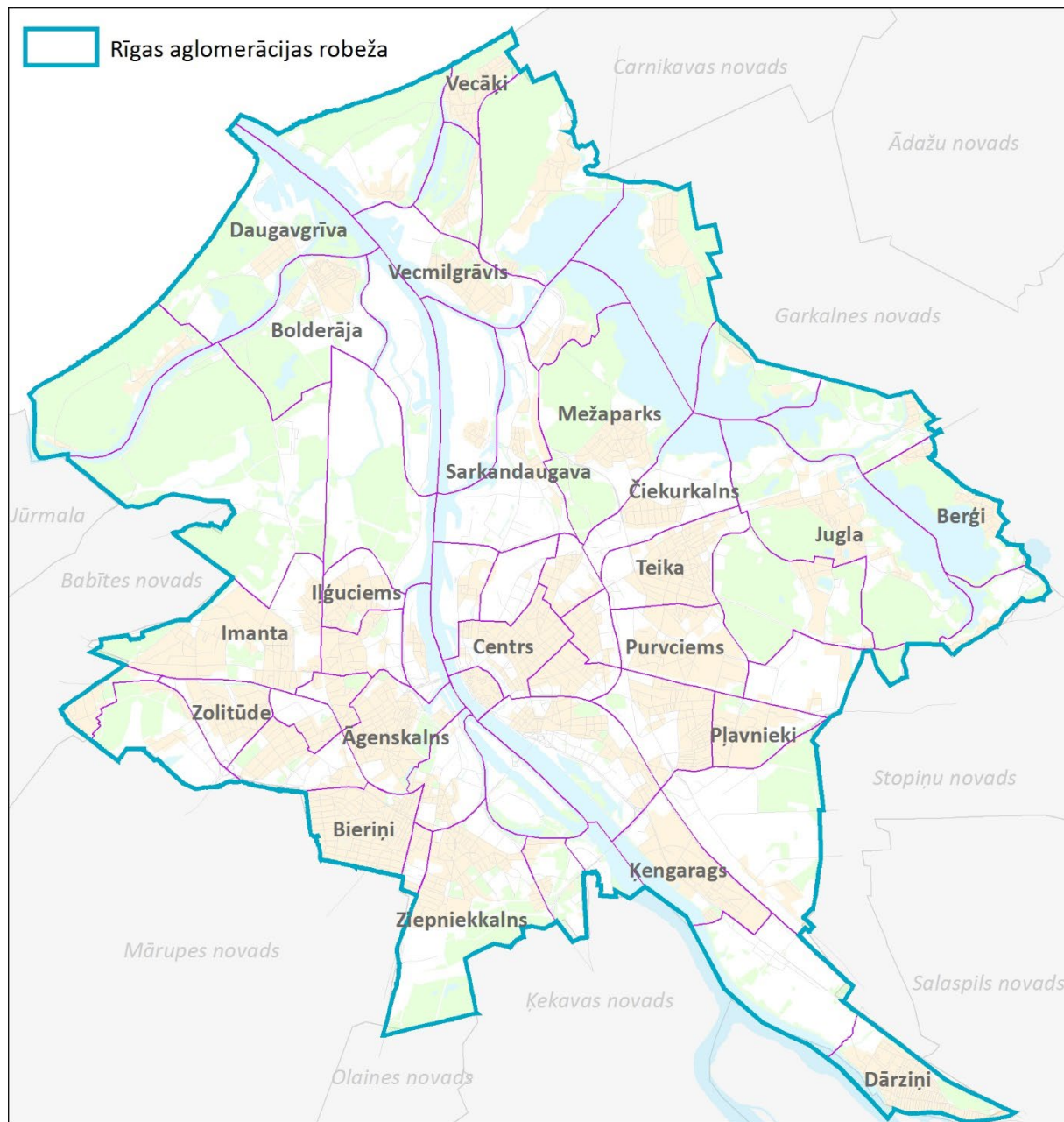
Rīcības plāna projekts tika sagatavots, pamatojoties uz 2021. gadā izstrādātajām un ar 2022. gada 27. aprīļa Rīgas domes lēmumu Nr. 1466 apstiprinātajām trokšņa stratēģiskajām kartēm.

Lai nodrošinātu starpdisciplināru Rīcības plāna izstrādi, tika izveidota plāna izstrādes konsultatīvā darba grupa. Plāna projekta izstrādes laikā tika veiktas individuālas konsultācijas ar darba grupā iekļautajām institūcijām un uzņēmumiem, kā arī notika divas darba grupas sanāksmes, kurās tika diskutēts par rīcības plāna izstrādes metodiku un trokšņa samazināšanas pasākumu ieviešanu. Darba grupā piedalījās pārstāvji no Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta, Rīgas domes Satiksmes departamenta, Veselības inspekcijas, Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes, Rīgas Brīvostas pārvaldes, RP SIA "Rīgas Satiksme", VAS "Latvijas dzelzceļš", AS "RB Rail", SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas", VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"", Satiksmes ministrijas, VSIA "Latvijas Valsts ceļi".

Uzsākot Rīcības plāna izstrādi, tika organizētas tikšanās ar Rīgas apkaimju biedrību pārstāvjiem, kuru laikā tika iegūta informācija par trokšņa avotiem, kas traucē Rīgas iedzīvotājiem, piemēram, dažādu rūpniecības uzņēmumu darbības radīto troksni, vilcienu kustību pa dzelzceļa sliedēm, gaisa kuģu nolaišanās un pacelšanās trajektorijām, kā arī autotransporta kustības radīto troksni.

1. NODAĻA. INFORMĀCIJA PAR RĪGAS AGLOMERĀCIJU UN TROKŠŅA PĀRVALDĪBAS NORMATĪVO REGULĒJUMU

1.1. Rīgas aglomerācijas un tajā esošo trokšņa avotu apraksts

1.attēls. Rīgas aglomerācijas teritorija

Aglomerāciju raksturojošie rādītāji

Rīgas aglomerācijā ietilpstošās pašvaldības	Rīgas pilsēta
Rīgas aglomerācijas platība	304,5 km ²
Iedzīvotāju skaits (stratēģiskās trokšņu kartes dati)	649 500
Vidējais iedzīvotāju blīvums	2 133 iedz./km ²

Stratēģiskajās kartēs ietvertie trokšņa avoti:

• Autotransporta radītais troksnis	5 596 ielu posmi ar kopējo garumu 1 180 km
• Sliežu ceļu transportlīdzekļu radītais troksnis	395 km dzelzceļa un tramvaja līniju
• Rūpnieciskie trokšņa avoti	222 objekti ar kopējo platību 11,7 km ²
• Gaisa kuģu radītais troksnis	67 200 lidojumu starptautiskajā lidostā "Rīga"

1.2. Normatīvie akti, kas attiecas uz vides troksni (īss apraksts)

Eiropas Savienības līmenī vides trokšņa novērtēšana un pārvaldība tiek veikta saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2002/49/EK „Par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību” (pieņemta 2002. gada 25. jūnijā). Direktīvā noteikts, ka Eiropas Savienības dalībvalstīm jāizstrādā trokšņa stratēģiskās kartes un rīcības plāni vides trokšņa samazināšanai visām aglomerācijām ar vairāk nekā 100 000 iedzīvotājiem. Atbilstoši direktīvas prasībām trokšņa stratēģisko karšu un rīcības plānu pārskatīšana jāveic vismaz reizi 5 gados.

Direktīvas pamatprasības Latvijā ir pārņemtas likumā “Par piesārņojumu”, deleģējot detalizētas vides trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtības izstrādi Ministru kabinetam. 2014. gada 7. janvārī Ministru kabinets ir pieņēmis noteikumus Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”, kuri nosaka:

- vides trokšņa rādītājus, to piemērošanas kārtību un novērtēšanas metodes,
- prasības un termiņus trokšņa stratēģisko karšu un rīcības plānu izstrādei,
- vides trokšņa radīto kaitīgo seku novērtēšanas metodes,
- pieļaujamās trokšņu rādītāju robežlielumu vērtības (1. tabula) atbilstoši teritorijas lietošanas funkcijai.

Savukārt galvenās prasības ēku akustiskajiem rādītājiem nosaka Ministru kabineta 2015. gada 16. jūnija noteikumi Nr.312 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 016-15 “Būvakustika””. Šī būvnormatīva prasības ir attiecināmas uz publiskās un dzīvojamās apbūves teritoriju ēkām. Būvnormatīvs nosaka būvakustisko pasākumu kopumu ar mērķi radīt cilvēkam labvēlīgu akustisko vidi ēkā un apbūvē kopumā. Tie ietver gan prettrokšņa pasākumus, gan akustiskās kvalitātes paaugstināšanas pasākumus.

1.3. Spēkā esošie trokšņa robežlielumi

Vides trokšņa robežlielumi ir noteikti Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” 1. pielikumā. Spēkā esošie trokšņa robežlielumi attēloti 1. tabulā. Novērtējot vides trokšņa robežlielumus, ņem vērā pašvaldības teritorijas plānojumā noteikto galveno (primāro) teritorijas izmantošanas veidu. Vides trokšņa līmeņa atbilstību trokšņa robežlielumiem novērtē teritorijā, kura ietver dzīvojamo apbūvi, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā apbūves zeme vai zeme zem dzīvojamo ēku pagalmiem, kā arī 2 m attālumā no fasādes, kura ir visvairāk pakļauta trokšņa iedarbībai. Trokšņa robežlielumi tiek noteikti dienas, vakara un nakts periodam.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”, aizsargjoslās gar autoceļiem, dzelzceļiem un teritorijās, kas atrodas tuvāk par 30 m no stacionāriem trokšņa avotiem, minētie trokšņa robežlielumi uzskatāmi par mērķlielumiem.

1. tabula. Vides trokšņa robežlielumi

Nr. p.k.	Teritorijas lietošanas funkcija	Trokšņa robežlielums, dB(A)		
		L _{diena}	L _{vakars}	L _{nakts}
1.	Individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju, bērnu iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves teritorija	55	50	45
2.	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	60	55	50
3.	Publiskās apbūves teritorija (sabiedrisko un pārvaldes objektu teritorija, tai skaitā kultūras iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu un viesnīcu teritorija) (ar dzīvojamo apbūvi)	60	55	55
4.	Jauktas apbūves teritorija, tai skaitā tirdzniecības un pakalpojumu būvju teritorija (ar dzīvojamo apbūvi)	65	60	55
5.	Klusie rajoni apdzīvotās vietās	50	45	40

2. NODAĻA. TROKŠŅA KARTĒŠANAS REZULTĀTU KOPSAVILKUMS UN IETEKMĒTO CILVĒKU SKAITA NOVĒRTĒJUMS

2.1. Stratēģisko trokšņa karšu sagatavošana

Trokšņa stratēģiskās kartes Rīgas pilsētai izstrādātas 2021. gadā atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” prasībām.

Rīgas pilsētas trokšņa stratēģiskās kartes sagatavošanai izmantota Wölfel Meßsystem Software GmbH+Co K.G izstrādātā programmatūra IMMI 2021 (licences numurs S72/317). Trokšņa rādītāju novērtēšana veikta, izmantojot 2014. gada 7. janvāra Ministru kabineta noteikumu Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” 5. pielikumā norādītās aprēķinu metodes, kas transponētas Latvijas likumdošanā, izpildot Komisijas 2015. gada 19. maija Direktīvas (ES) 2015/996, ar ko nosaka kopīgas trokšņa novērtēšanas metodes saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/49/EK, prasības.

Trokšņa novērtēšanai un kartēšanai tika piemēroti šādi trokšņa rādītāji:

- L_{diena} , kas raksturo diskomfortu dienas laikā;
- L_{vakars} , kas raksturo vakarā radušos diskomfortu;
- L_{nakts} , kas raksturo trokšņa radītos miega traucējumus;
- L_{dvn} , kas raksturo trokšņa radīto kopējo diskomfortu.

Novērtējot trokšņa rādītājus, tika ņemts vērā, ka dienas periods ilgst 12 stundas – no plkst. 7:00 līdz 19:00, vakara periods ilgst 4 stundas – no plkst. 19:00 līdz 23:00, bet nakts periods ilgst 8 stundas – no plkst. 23:00 līdz 7:00.

Lai novērtētu aglomerācijas iedzīvotāju skaitu, uz kuriem iedarbojas troksnis, stratēģiskās trokšņa kartēšanas laikā tika sagatavoti trokšņa līmeņa aprēķini pie dzīvojamo ēku fasādēm, pieņemot, ka iedzīvotāji ir vienmērīgi izvietoti gar katru ēkas fasādi. Dati par deklarēto iedzīvotāju skaitu ēkās iegūti no Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldes.

Lai noteiktu teritorijas, kurās tiek pārsniegti vides trokšņa robežlielumi, stratēģiskās trokšņa kartēšanas laikā tika sagatavotas konfliktkartes, par pamatu izmantojot sagatavotās trokšņa kartes rādītājiem L_{diena} , L_{vakars} , L_{nakts} un pašvaldības teritorijas plānojumā noteikto teritorijas izmantošanas veidu (Rīgas teritorijas plānojuma zonējums, kas ir apstiprināts ar Rīgas domes 15.12.2021. saistošajiem noteikumiem Nr. 103 “Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves saistošie noteikumi” un īstenojams no 16.02.2023.).

2.2. Informācija par novērtēto cilvēku skaitu, uz kuriem iedarbojas troksnis, un informācija par teritorijas platību, kurā pārsniegti robežlielumi

Informācija par noteiktam trokšņa līmenim pakļauto iedzīvotāju skaitu attēlota 2. – 5. tabulā, bet informācija par teritorijas platību, kurā tiek pārsniegti trokšņa robežlielumi, attēlota 6. tabulā.

2. tabula. Iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo mājokļos, kas pakļauti noteiktam trokšņa līmenim dienas periodā (trokšņa rādītājs L_{diena})

Trokšņa avots	Trokšņa līmenis, dB(A)					
	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	>70
Ceļu satiksme	137 403	140 952	119 361	73931	26599	3332
Dzelzceļu un tramvaju satiksme	37 792	2 6010	1 2365	3 497	683	217

Troksņa avots	Troksņa līmenis, dB(A)					
	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	>70
Gaisa kuģu satiksme	4 002	961	202	185	123	0
Rūpnieciskā darbība	8 304	3 642	910	290	15	0
Visi troksņa avoti	152 094	153 126	130 322	79 202	29 096	3 759

3. tabula. Iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo mājokļos, kas pakļauti noteiktam troksņa līmenim vakara periodā (troksņa rādītājs L_{vakars})

Troksņa avots	Troksņa līmenis, dB(A)						
	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	>70
Ceļu satiksme	110 980	142 506	142 165	113 830	63 062	20 129	1 668
Dzelzceļu un tramvaju satiksme	64 720	40 346	24 673	11 137	2 838	606	191
Gaisa kuģu satiksme	55 376	5 021	947	234	181	126	0
Rūpnieciskā darbība	18 508	8 166	3 790	943	278	15	0
Visi troksņa avoti	93 381	163 400	157 490	126 001	68 650	22 273	2013

4. tabula. Iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo mājokļos, kas pakļauti noteiktam troksņa līmenim nakts periodā (troksņa rādītājs L_{nakts})

Troksņa avots	Troksņa līmenis, dB(A)							
	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	>70
Ceļu satiksme	112 223	159 661	152 419	108 694	50 513	12 755	514	0
Dzelzceļu un tramvaju satiksme	118 409	81 926	57 539	26 309	12 102	3 480	808	225
Gaisa kuģu satiksme	93 062	15 179	1 154	260	292	52	0	0
Rūpnieciskā darbība	47 954	31 180	16 423	6 152	2 216	163	15	0
Visi troksņa avoti	57 560	161 472	188 232	142 173	68 465	19 355	1 764	231

5. tabula. Iedzīvotāju skaits, kuri dzīvo mājokļos, kas pakļauti noteiktam trokšņa līmenim diennakts periodā (trokšņa rādītājs L_{dvn})

Trokšņa avots	Trokšņa līmenis, dB(A)						
	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	>75
Ceļu satiksme	129 911	152 665	138 019	96 913	41 310	8 953	269
Dzelzceļu un tramvaju satiksme	85 789	64 283	33 229	15 717	4 729	1 270	285
Gaisa kuģu satiksme	43 457	2 795	740	198	229	10	0
Rūpnieciskā darbība	34 202	18 859	7 050	2 994	292	33	0
Visi trokšņa avoti	106 066	174 156	165 733	115 365	51 289	11 624	635

6. tabula. Teritoriju platība Rīgas pilsētā, kurā pārsniegti trokšņa robežlielumi

Apbūves teritorijas izmantošanas funkcija	Trokšņa avots	Platība (km ²), kurā pārsniegti trokšņa robežlielumi		
		L_{diena}	L_{vakars}	L_{nakts}
Individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju, bērnu iestāžu, ārstniecības, veselības un sociālās aprūpes iestāžu apbūves teritorija	Ceļu satiksme	4,41	9,05	9,16
	Dzelzceļu un tramvaju satiksme	0,75	1,61	5,79
	Gaisa kuģu satiksme	0,61	1,77	2,04
	Rūpnieciskā darbība	0,03	0,16	1,68
	Visi trokšņa avoti	5,97	12,38	18,40
Publiskās apbūves teritorija (sabiedrisko un pārvaldes objektu teritorija, tai skaitā kultūras iestāžu, izglītības un zinātnes iestāžu, valsts un pašvaldību pārvaldes iestāžu un viesnīcu teritorija) (ar dzīvojamo apbūvi)	Ceļu satiksme	1,48	3,36	2,70
	Dzelzceļu un tramvaju satiksme	0,16	0,40	1,08
	Gaisa kuģu satiksme	0	0	0
	Rūpnieciskā darbība	0,001	0,03	0,19
	Visi trokšņa avoti	1,72	3,81	4,11
Jauktas apbūves teritorija, tai skaitā tirdzniecības un pakalpojumu būvju teritorija (ar dzīvojamo apbūvi)	Ceļu satiksme	0,86	3,77	2,51
	Dzelzceļu un tramvaju satiksme	0,26	0,67	1,99
	Gaisa kuģu satiksme	0	0	0,000003
	Rūpnieciskā darbība	0,12	0,47	0,86
	Visi trokšņa avoti	1,41	5,19	5,83

3. NODAĻA. TROKŠŅA RADĪTO KAITĪGO SEKU NOVĒRTĒJUMS

Trokšņa radīto kaitīgo seku novērtēšanai Rīgas pilsētas aglomerācijā izmantota:

- sakarība starp trokšņa radīto diskomfortu un trokšņa rādītāju L_{dvn} troksnim, ko rada ceļu satiksme, dzelzceļa satiksme un gaisa satiksme;
- sakarība starp trokšņa radītiem miega traucējumiem un trokšņa rādītāju L_{nakts} troksnim, ko rada ceļu satiksme, dzelzceļa satiksme un gaisa satiksme.

Trokšņa radītā diskomforta un miega traucējumu novērtēšanai izmantotas Eiropas Komisijas direktīvā 2020/367 iekļautās metodes vides trokšņa kaitīgo seku novērtēšanai¹.

Sirds išēmisko slimību riskam pakļautās iedzīvotāju daļas aprēķinu formula

$$RR_{IHD,i,road} = \begin{cases} e^{[(\ln(1.08)/10) \cdot (L_{den} - 53)]} & \text{ja } L_{den} \text{ lielāks nekā } 53 \text{ dB} \\ 1 & \text{ja } L_{den} \text{ vienāds ar vai mazāks nekā } 53 \text{ dB} \end{cases}$$

Būtiskam trokšņa radītam diskomfortam pakļautās iedzīvotāju daļas aprēķinu formula:

$$AR_{HA,road} = (78.9270 - 3.1162 \cdot L_{den} + 0.0342 \cdot L_{den}^2) / 100$$

$$AR_{HA,rail} = (38.1596 - 2.05538 \cdot L_{den} + 0.0285 \cdot L_{den}^2) / 100$$

$$AR_{HA,air} = (-50.9693 + 1.0168 \cdot L_{den} + 0.0072 \cdot L_{den}^2) / 100$$

Trokšņa radītiem miega traucējumiem pakļautās iedzīvotāju daļas aprēķinu formula:

$$AR_{HSD,road} = (19.4312 - 0.9336 \cdot L_{night} + 0.0126 \cdot L_{night}^2) / 100$$

$$AR_{HSD,rail} = (67.5406 - 3.1852 \cdot L_{night} + 0.0391 \cdot L_{night}^2) / 100$$

$$AR_{HSD,air} = (16.7885 - 0.9293 \cdot L_{night} + 0.0198 \cdot L_{night}^2) / 100$$

Trokšņa radītās kaitīgās sekas raksturojošie rādītāji Rīgas aglomerācijai ir attēloti 7. tabulā, bet plašāka informācija par trokšņa radīto kaitīgo seku novērtējuma metodiku un rezultātiem ir pieejama rīcības plāna 1. pielikumā.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:32020L0367>

7. tabula. Trokšņa radītās kaitīgās sekas raksturojošie rādītāji

Rādītājs	Avots		
	Autotransports	Sliežu ceļu transports	Gaisa transports
Kardiovaskulāro slimību riska pieaugums	1,07	-	-
Būtiskam diskomfortam pakļautais iedzīvotāju skaits (HA)	99 607	8 699	6378
Iedzīvotāju skaits, kas saskaras ar būtiskiem miega traucējumiem (HSD)	30 556	5 716	7138
Trokšņa ietekmei pakļauto iedzīvotāju skaits*	649 298	421 748	649 300

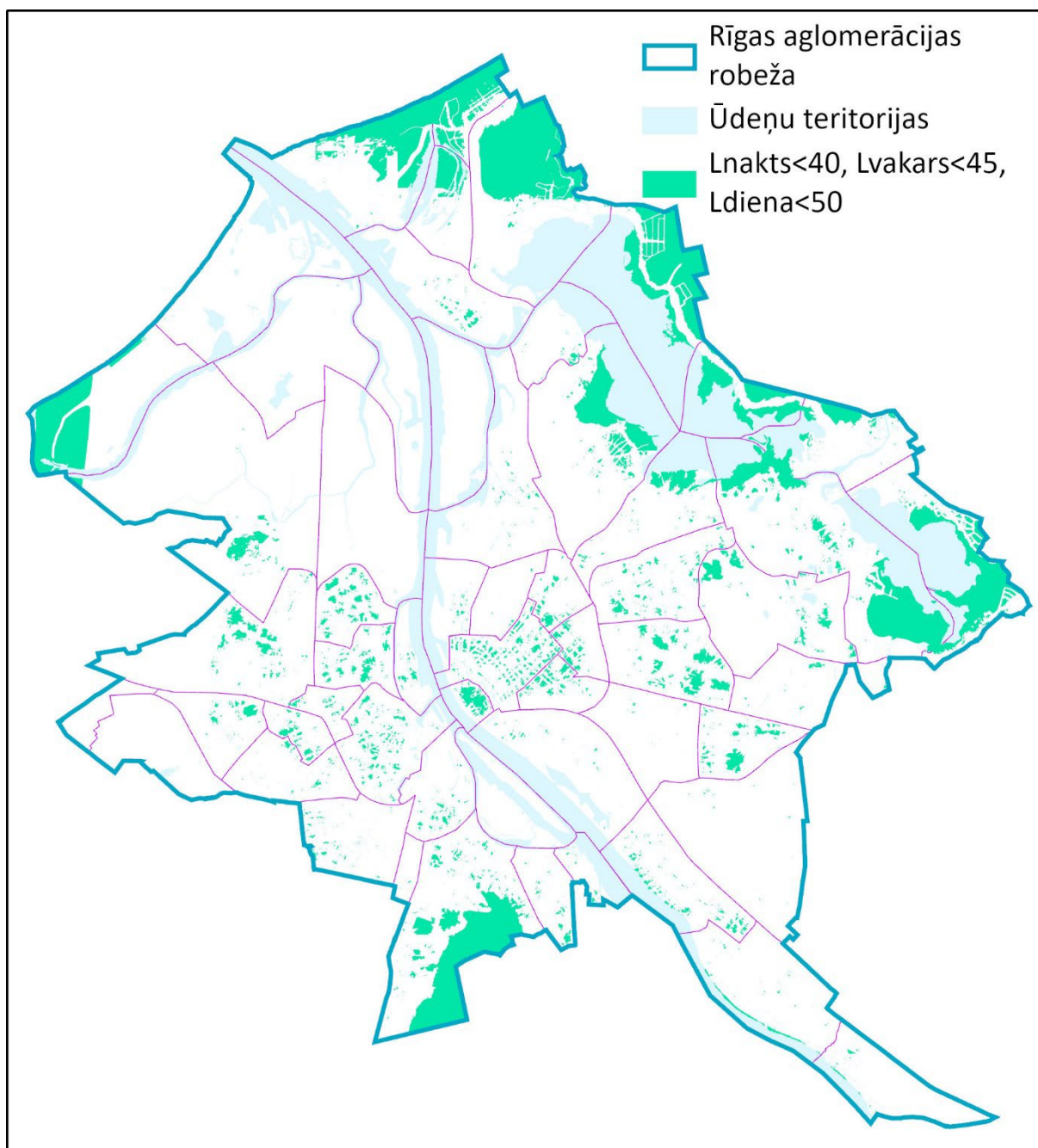
* iedzīvotāji, kas dzīvo teritorijās, kur trokšņa līmenis rādītājam L_{dvn} pārsniedz 20 dB

Lai gan vides trokšņa negatīvās ietekmes aprēķins ir balstīts uz statistikas rādītājiem un nav izmantojams, lai raksturotu trokšņa ietekmi uz konkrētas personas veselību, tomēr tas ir izmantojams gan nozīmīgāko problēmu teritoriju identificēšanai, gan trokšņa samazināšanas pasākumu plānošanai un lietderīguma novērtēšanai.

4. NODAĻA. AGLOMERĀCIJAS KLUSIE RAJONI

Saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteikto kārtību, par klusajiem rajoniem apdzīvotās vietās tiek uzskatītas tās apdzīvotās vietas daļas, kurās trokšņa līmenis rādītājam L_{diena} nepārsniedz 50 dB (A), rādītājam L_{vakars} 45 dB (A) un rādītājam L_{nakts} 40 dB (A).

Analizējot Rīgas pilsētas stratēģiskās trokšņu kartes, tika konstatēts, ka Rīgas aglomerācijā ir 3769 teritorijas, kas atbilst 2014. gada 7. janvāra MK noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteiktajiem kritērijiem (skat. 3. attēlu). Šo teritoriju kopējā platība sastāda 33,1 km² un tās aizņem aptuveni 10,8 % no Rīgas aglomerācijas platības.

2.attēls. Klusie rajoni Rīgas aglomerācijā, kas atbilst MK noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" noteiktajiem kritērijiem

Analizējot klusos rajonus pēc to platības, tika konstatēts, ka:

- 3585 kluso rajonu platība ir mazāka par 1 ha,
- 90 teritoriju platība ir lielāka par 1 ha bet mazāka par 2 ha,
- 58 teritoriju platība ir lielāka par 2 ha bet mazāka par 5 ha,
- 30 teritoriju platība ir lielāka par 5 ha bet mazāka par 20 ha,
- 16 teritoriju platība ir lielāka par 20 ha.

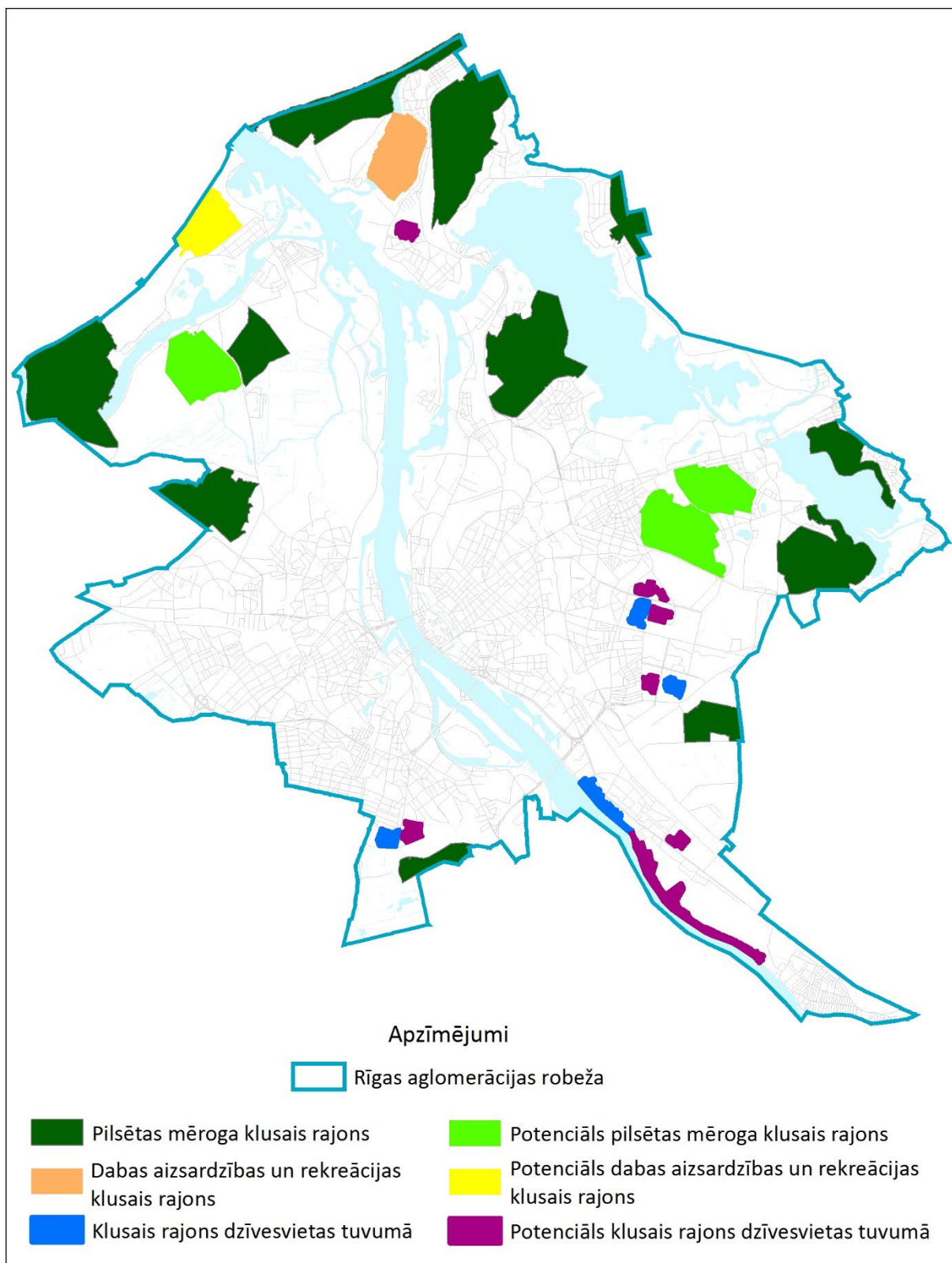
Pielietojot Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktos akustiskās kvalitātes kritērijus un atlasot tās teritorijas, kas potenciāli varētu tikt noteiktas kā klusie rajoni, tika konstatēti vairāki būtiski pielietojamās metodikas trūkumi:

- Lielākajai daļai Rīgas aglomerācijas iedzīvotāju to dzīvesvietas tuvumā nav pieejamas klusas teritorijas, kuras tie ikdienā varētu izmantot atpūtai no ikdienas trokšņiem.
- Ievērojama daļa kluso rajonu, kuru platība ir mazāka par 2 ha, ir ierobežoti pieejami sabiedrībai, piemēram, daudzstāvu dzīvojamo ēku iekšpagalmi Rīgas pilsētas centrālajā daļā.
- Nozīmīgā daļā kluso rajonu, kuru platība ir mazāka par 2 ha, zemes īpašuma tiesības pieder fiziskām vai juridiskām privātpersonām, kas ierobežo pašvaldības iespējas veikt kluso teritoriju apsaimniekošanu un labiekārtošanu.
- Kluso rajonu, kuru platība ir mazāka par 10 ha, funkcionālās izmantošanas iespējas iedzīvotāju rekreācijas vajadzībām ir ierobežotas. Vērtējot esošās dabas un apstādījumu teritorijas, kuras iedzīvotāji izmanto rekreācijai, tika konstatēts, ka lielākā daļa parku, kas izvietoti Rīgas centrā, ir lielāki par 10 ha.
- Ievērojamai daļai no identificētajiem klusajiem rajoniem ir zems funkcionālais pielietojums iedzīvotāju rekreācijas vajadzībām, piemēram, Spilves pļavas, Medema purvs, ezeru melnrāji.
- Teritorijas labiekārtojuma līmenis lielākajā daļā identificēto kluso teritoriju ir zems, kas neveicina iedzīvotāju piesaisti.
- Nelielas platības klusajos rajonos vides trokšņa līmenis ir tuvs trokšņa rādītāja L_{dvn} vērtībai 50 dB (A), kas rada būtisku risku klusā rajona saglabāšanai nākotnē, jo pat nelielas kluso rajonu ietekmējošo trokšņa avotu intensitātes izmaiņas var palielināt vides trokšņa līmeni klusajā rajonā virs 50 dB (A).
- Lielākoties kluso rajonu robežas nav saistītas ar dabā identificējamām robežām, piemēram, autoceļiem, zemes vienību robežām, kas ierobežo iespējas nākotnē uzlabot kluso teritoriju kvalitāti un informēt sabiedrību par kluso rajonu pieejamību.

Ņemot vērā konstatētos trūkumus kluso rajonu noteikšanas metodikā, Rīcības plāna vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā izstrādes ietvaros ir sagatavots korigēts un papildināts priekšlikums kluso rajonu noteikšanas metodikai, kur kluso rajonu noteikšanai tiek izmantoti akustiskās kvalitātes, platības, funkcijas, teritorijas izmantošanas, piederības un pieejamības kritēriji. Sagatavotais kluso rajonu noteikšanas metodikas apraksts ir pievienots rīcības plāna 2. pielikumā.

Pielietojot rīcības plāna 2. pielikumā aprakstīto kluso rajonu noteikšanas metodiku, Rīgas aglomerācijā izdalīti 16 klusie rajoni ar kopējo platību 33,8 km², kā arī identificētas 11 teritorijas ar kopējo platību 10,8 km², kas, uzlabojoties akustiskās kvalitātes rādītājiem, varētu tikt noteiktas kā klusie rajoni – potenciāli klusie rajoni (skat. 4. attēlu). Nosakot klusos rajonus un potenciāli klusos rajonus Rīgas aglomerācijā, tika ņemts vērā arī esošais Rīgas pašvaldības teritorijas plānojums. Kā redzams 3. attēlā, tad liela daļa kluso rajonu atrodas pilsētas perifērijā un priekšpilsētā, kas skaidrojams ar augsto trokšņa piesārņojumu pilsētas centrālajā daļā. Vērtējot pilsētas iedzīvotāju novietojumu attiecībā pret noteiktajiem klusajiem rajoniem, tika konstatēts, ka ~49% pilsētas iedzīvotāju dzīvo līdz 1 km attālumā no klusajiem un potenciāli klusajiem rajoniem un ~68% pilsētas iedzīvotāju dzīvo līdz 2 km attālumā no klusajiem un potenciāli klusajiem rajoniem.

Rekomendācijas kluso rajonu saglabāšanai un funkcionalitātes pilnveidošanai ir sniegtas rīcības plāna 6. pielikumā.

3.attēls. Klusie rajoni Rīgas aglomerācijā

5. NODAĻA. AGLOMERĀCIJAS PAŠVALDĪBAS VEIKTIE UN PLĀNOTIE PASĀKUMI TROKŠŅA PIESĀRŅOJUMA LĪMEŅA UN IETEKMES MAZINĀŠANAI

Šajā nodaļā ir sniegta informācija par tiem pasākumiem, kurus vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un ietekmes samazināšanai Rīgas aglomerācijā ir veikusi vai plāno veikt pašvaldība. Nodaļā ir sniegta informācija par pasākumiem, iespēju robežās, par aptuvenām to izmaksām un identificētas personas, kas veikušas vai plāno veikt šos pasākumus, kā arī par rīcībām, kuras varētu tikt realizētas, lai saglabātu esošo situāciju teritorijās, kur šobrīd ir zems trokšņa piesārņojuma līmenis.

Rīgas aglomerācijas pašvaldība var veikt darbības, kuru izpildes rezultātā ir iespējams samazināt autotransporta un tramvaja radīto trokšņa piesārņojuma līmeni, bet pašvaldības kompetencē nav veikt darbības citu vides trokšņa avotu – dzelzceļa, aviotransporta un rūpniecības objektu, radītā piesārņojuma līmeņa samazināšanai, jo tās jāveic VAS “Latvijas dzelzceļš”, VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga”” un rūpniecības objektu operatoriem. Aglomerācijas pašvaldība var veidot normatīvo regulējumu, kas samazina visu vides trokšņa avotu radītā piesārņojuma ietekmi, nosakot prasības trokšņa avotu izvietojumam, to darbībai, kā arī jutīgu objektu izvietojumam un aizsardzībai. Aglomerācijas pašvaldība var sekmēt kluso teritoriju saglabāšanu un paplašināšanu, kā arī to funkcionalitātes un izmantošanas iespēju palielināšanu.

Darbības, kuras tiek veiktas trokšņa piesārņojuma līmeņa un ietekmes samazināšanai, ir iedalītas piecās grupās:

- Pasākumi, kuru ieviešanas rezultātā, tiešā veidā tiek samazināts trokšņa emisijas/imisijas līmenis vai mazināta skaņas izplatība tās transmisijas ceļā (tehniskie pasākumi);
- Pasākumi, kas tiešā veidā neietekmē skaņas avotu un uztvērēju, bet ilgtermiņā var sekmēt trokšņa ietekmes līmeņa samazināšanos vai trokšņa pārvaldības uzlabošanu (netiešie pasākumi);
- Normatīvā regulējuma pilnveidošana, kas var sekmēt trokšņa piesārņojuma līmeņa un ietekmes samazināšanos;
- Darbības trokšņa pārvaldības sistēmas pilnveidošanai;
- Rīcības kluso teritoriju saglabāšanai, to pieejamības, funkcionalitātes un akustiskās kvalitātes uzlabošanai.

5.1. Pasākumi, kurus aglomerācijas pašvaldība ir veikusi vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un tā ietekmes samazināšanai

2017. gada 15. decembrī ar Rīgas domes lēmumu Nr. 633 tika apstiprināts Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā. Kopš plāna apstiprināšanas Rīgas valstspilsētas pašvaldība ir veikusi pasākumus autotransporta radītā trokšņa ietekmes līmeņa mazināšanai, sabiedriskā transporta infrastruktūras uzlabošanai un tramvaja radītā trokšņa mazināšanai, kā arī pašvaldības normatīvā regulējuma pilnveidošanai.

Lai samazinātu autotransporta radītā trokšņa līmeni atsevišķās Rīgas apkaimēs, Rīgas aglomerācijā ir īstenoti virkne ielu tīkla pilnveidošanas projekti. Kā viens no nozīmīgākajiem īstenotajiem projektiem ir minams satiksmes pārvada pār dzelzceļa līniju Rīga–Skulte ar pievedceļiem izbūve, kura būvniecība tika uzsākta 2020. gadā, bet noslēdzās 2023. gada maijā. 2021. gadā tika uzsākta “Austrumu pārvada” posma Ieriķu iela – Vietalvas iela izbūve, kas kopā ar satiksmes pārvada pār dzelzceļa līniju Rīga–Skulte, veicinās kravas transporta samazināšanos citās Rīgas apkaimēs. Gan izbūvējot satiksmes pārvadu pār dzelzceļa līniju Rīga–Skulte, gan “Austrumu pārvada” posmu Ieriķu iela – Vietalvas iela ir tikuši īstenoti troksni samazinošie pasākumi, kas iekļauti objekta tehniskajā projektā.

Kopš 2020. gada Rīgas apkaimēs pakāpeniski tiek ieviestas ātruma ierobežojuma 30 km/h zonas, ņemot vērā dažādus satiksmes drošību ietekmējošus faktorus, piemēram, ielu noslodzi ar stāvošu transportu, brauktuvju un ietvju platumu, izglītības iestāžu esamību, krustojumu un līkumu pārredzamību, transportlīdzekļu, gājēju un velosipēdistu intensitāti, u.c. 2020. gadā ātruma ierobežojuma 30 km/h zonas tika ieviestas Āgenskalnā, 2021. gadā Grīziņkalna apkaimē un 2 vietās Klusā centra apkaimē, 2022. gadā Čiekurkalna apkārtnē, bet 2023. gadā Upesciema ielas posmā no Rīgas robežas līdz Berģu ielai, teritorijā starp Buļļu ielu, Saulgožu ielu (iekaitot), Slokas un Dzirciema ielu, Sarkandaugavā (teritorijā starp Tiltu ielu, dzelzceļu, Dunties ielu un Ozolu ielu), kā arī Rīgas pilsētas centrā teritorijā starp Brīvības, Tallinas, Aleksandra Čaka, Marijas, un Merķeļa ielu.

Rīgas pilsētā turpinās projekta “Zemās grīdas tramvaja ieviešanas Rīgā projekta 2. posms” īstenošana, kura ietvaros tiek uzlabota 1. un 11. tramvaja maršruta infrastruktūra (sliežu ceļu, pieturvietu un kontakttīkla pārbūve, kontakttīkla balstu nomaiņa, apakšstaciju pārbūve), kā arī tiek veikta 5. tramvaju depo ražošanas ēku (Brīvības ielā 191, Rīgā) pārbūve.

2021. gadā apstiprinātos Rīgas pilsētas teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (spēkā 2023. gada 16. februāra) ir noteiktas prasības, kas sekmēs būvnormatīvā noteikto prasību izpildi. Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos ir noteiktas :

- Prasības minimālajai ēku ārējo konstrukciju skaņas izolācijai, tajā skaitā, īpašas prasības skaņas izolācijai lidostas “Rīga” ietekmes zonā, lai nodrošinātu maksimālā trokšņa robežlieluma ievērošanu iekštelpās;
- Kvalificējošie kritēriji teritorijām, kurās novērojams paaugstināts trokšņa līmenis un, būvējot ēkas, plānoti pasākumi to aizsardzībai pret troksni;
- Nosacījumi prettrokšņa pasākumu plānošanai un izpildes apliecināšanai.

5.2. Darbības, kuras aglomerācijas pašvaldība plāno veikt nākamo 5 gadu laikā vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un tā ietekmes samazināšanai

Izstrādājot Rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā laika periodam no 2024. līdz 2028. gadam, tika apzināti tās darbības vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un ietekmes samazināšanai, kuras Rīgas pašvaldības un pašvaldības uzņēmumi plāno realizēt nākamo 5 gadu laikā. Informācija par plānotajām darbībām ir apkopota 8. tabulā, bet plašāka informācija par katru plānoto darbību ir sniegta rīcības plāna 3., 4., 5. un 6. pielikumā. Plānotās darbības ietver pasākumus, kuru pamatmērķis ir samazināt trokšņa piesārņojumu, kā arī pasākumus, kuru izpildes rezultātā trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmenis varētu samazināties. Visas plānotas aktivitātes ir apspriestas ar aglomerācijas pašvaldības struktūrvienībām un ir identificētas personas, kas nodrošinās plānotā pasākuma izpildi. Vienlaicīgi gan jānorāda, ka daļu no plānotajiem pasākumiem ir iespējams realizēt tikai tad, ja tiek nodrošināta efektīva pašvaldības institūciju sadarbība.

Sagatavojot plānoto darbību sarakstu, iespēju robežās, ir identificēts nepieciešamo investīciju apjoms. Lielākās investīcijas ir saistītas ar autotransporta infrastruktūras pilnveidošanu, sabiedriskā transporta tīkla attīstību un velotransporta infrastruktūras attīstību.

8. tabula. Aglomerācijas pašvaldības plānotās aktivitātes trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai

Nr.	Plānotā darbība	Sagaidāmais rezultāts	Institūcija, kas nodrošina darbības izpildi	Aptuvenas izmaksas EUR (bez PVN)
Tehniskie pasākumi vides trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai				
1.	Ielu tīkla pilnveidošana			
1.1.	“Austrumu pārvada” posma Ieriķu iela – Vietalvas iela izbūve	Pasākuma izpildes rezultātā tiks pabeigta Austrumu pārvada izbūve, kas funkcionēs kā Rīgas vēsturiskā centra apvedceļš, samazinot autotransporta tranzīta slodzi pilsētas centrālajā daļā.	RD ĀMD	78 393 017
1.2.	Dienvidu maģistrāles 4. kārtas posmā no Vienības gatves līdz Valdeķu ielai izbūve	Pasākuma izpildes rezultātā tiks pabeigta maģistrālo pievedceļu izbūve Dienvidu tiltam. Dienvidu tilta maģistrālie pievedceļi uzņems Zemgales virziena galvenās tranzīta plūsmas, atslogojot gan Vienības gatvi, gan pilsētas centra ielas, gan Salu, Akmens un Vanšu tiltus pār Daugavu.	RD ĀMD	117 790 403
1.3.	Buļļupes tilta pieeju rekonstrukcija	Pasākuma izpildes rezultātā tiks novirzīts kravas transports no Bolderājas apkaimes apdzīvotās daļas (Stūrmaņu iela, Gobas iela)	RD ĀMD	
1.4.	Kravas transporta ievada Babīte-Daugavgrīva izbūve	Pasākuma izpildes rezultātā tiks novirzīts kravas transports no Imantas un Ilģuciema apkaimju apdzīvotās daļas	RD ĀMD	
1.5.	Laivinieku ielas posmā no Atlantijas ielas līdz Vecāķu prospektam izbūve	Pasākuma izpildes rezultātā tiks novirzīts kravas transports no Vecmīlgrāvja apkaimes apdzīvotās daļas (Emmas iela un Meldru iela)	RD ĀMD	
2.	Ierobežojumi ceļu satiksmē			
2.1.	Ierobežojumi kravas transporta kustībai	Pilnveidojot maģistrālo ielu tīklu un ierobežojot kravas transporta kustību ielu posmos ārpus maģistrālajiem transporta koridoriem, tiks	RD ĀMD, RD PAD	

Nr.	Plānotā darbība	Sagaidāmais rezultāts	Institūcija, kas nodrošina darbības izpildi	Aptuvenas izmaksas EUR (bez PVN)
		samazināts autotransporta radītais trokšņa piesārņojuma līmenis to ielu tuvumā, kur noteikti kravas transporta kustības ierobežojumi.		
2.2.	Braukšanas ātruma ierobežojumi	Pasākuma izpildes rezultātā tiks paplašināta dzīvojamās zonas un teritorijas ar kustības ātruma ierobežojumiem platība, sekmējot transporta radīta trokšņa samazināšanos dzīvojamās apbūves teritorijās.	RD ĀMD	
2.3.	Satiksmes mīrināšana	Pasākuma izpildes rezultātā tiks samazināts transporta plūsmas ātrums, uzlabota gājēju un velosipēdistu drošība, kā arī samazināta satiksmes intensitāte dzīvojamās teritorijās.	RD ĀMD, RD PAD	
2.4.	Zemās emisiju zonas izveide Rīgas pilsētā	Pasākuma izpildes rezultātā Rīgas centrā tiks noteikti transporta kustības ierobežojumi, kā arī tiks īstenota satiksmes plūsmu pārkārtošana.	RD struktūrvienības	3 500 000
3.	Rīgas tramvaja infrastruktūras pielāgošana zemās grīdas tramvaja parametriem	Pasākuma izpildes rezultātā tiks paplašināts zemās grīdas tramvaju kustībai piemērotais sliežu ceļu tīkls un palielināts zemās grīdas tramvaju izmantošanas apjoms, samazinot tramvaja kustības radīto trokšņa piesārņojuma līmeni.	RP SIA "Rīgas satiksme"	55 200 000
4.	"Kluso" riepu izmantošana pašvaldības un sabiedriskajam transportam	Pasākuma izpildes rezultātā pašvaldības iestāžu izmantotais transports un sabiedriskais transports tiks aprīkots ar riepām, kas rada zemāku trokšņa piesārņojuma līmeni.	RP institūcijas	
5.	Stādījumu ierīkošana	Pasākuma izpildes rezultātā lokāli tiks samazināts trokšņa līmenis	RD MVD, Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas meži"	

Nr.	Plānotā darbība	Sagaidāmais rezultāts	Institūcija, kas nodrošina darbības izpildi	Aptuvenas izmaksas EUR (bez PVN)
Netiešie pasākumi vides trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai				
6.	Atbalsts klusāka autotransporta izmantošanai	Pasākuma izpildes rezultātā tiks saglabāti esošie atvieglojumi elektromobiļu izmantotājiem	Rīgas valstspilsētas pašvaldība	
7.	Velotransporta izmantošanas veicināšana	Pasākuma izpildes rezultātā tiks paplašināts veloceliņu un velojoslu tīkls Rīgas aglomerācijā.	RD ĀMD	23 410 400
8.	Atbalsts sabiedriskā transporta tīkla izmantošanas veicināšanai	Pasākuma izpildes rezultātā tiks veicināta sabiedriskā transporta tīkla izmantošana, piedāvājot ērtu un ātru alternatīvu privātajam autotransportam.	Rīgas valstspilsētas pašvaldība	
9.	Mobilitātes punktu attīstības veicināšana	Pasākuma izpildes rezultātā tiks izveidotas mobilitātes punktu tīkls, samazinot nepieciešamību izmantot privāto autotransportu	RD ĀMD, RD PAD, RP SIA "Rīgas satiksme"	33 447 742
10.	7. tramvaja līnijas pagarinājuma izbūve	Pasākuma izpildes rezultātā Ķengaraga iedzīvotājiem tiks piedāvāta alternatīva privātā transporta izmantošanai	RP SIA "Rīgas satiksme"	34 070 986
11.	Neatkarīgas sabiedriskā transporta līnijas un ar to saistītās veloinfrastruktūras izbūve Dzelzavas ielas posmā no Jorģa Zemitāna tilta līdz Juglas ielai	Pasākuma izpildes rezultātā iedzīvotājiem tiks piedāvāta alternatīva privātā transporta izmantošanai	RD ĀMD	48 675 855
Darbības trokšņa pārvaldības sistēmas pilnveidošanai				
12.	Rīgas teritorijas plānojumā iekļauto prasību aizsardzībai no trokšņa ievērošana	Pasākuma izpildes rezultātā tiks sekmēta ēku ar īpašu skaņas izolāciju izbūve Rīgas aglomerācijā, pasargājot iedzīvotājus no vides trokšņa kaitīgās ietekmes.	RD PAD, RD MVD	
13.	Rīgas nakts laika plānošanas un pārvaldības politikas izstrāde	Pasākuma izpildes rezultātā tiks noteikts ietvars vienotai nakts laika jautājumu pārvaldībai pašvaldībā, tostarp, trokšņa pārvaldībai nakts stundās.	RD PAD, RITA, RD IKSD, RD MVD	

Nr.	Plānotā darbība	Sagaidāmais rezultāts	Institūcija, kas nodrošina darbības izpildi	Aptuvenas izmaksas EUR (bez PVN)
14.	“Kluso” ceļa segumu pielietošanas iespēju izpēte	Pasākuma izpildes rezultātā aglomerācijas pašvaldība izvērtēs aktuāla autotransporta trokšņa samazināšanas pasākuma ieviešanas iespējas Rīgā.	RD ĀMD	
15.	Pašvaldības kapacitātes paaugstināšana apbūves akustikas jomā	Pasākuma izpildes rezultātā pieaugs pašvaldības institūciju kapacitāte ar apbūves akustiku saistītu jautājumu risināšanai teritorijas plānošanas un būvniecības jomā.	RD MVD, RD PAD	
Rīcības kluso teritoriju saglabāšanai, to pieejamības, funkcionalitātes un akustiskās kvalitātes uzlabošanai				
16.	Kluso rajonu statusa nostiprināšana	Darbību veikšanas rezultātā tiks apstiprināta Rīgas aglomerācijas kluso rajonu noteikšanas metodika, noteiktas kluso rajonu teritorijas un nodrošināta to saglabāšana nākotnē.	RD MVD, RD PAD	
17.	Kluso rajonu funkcionalitātes un labiekārtojuma pilnveidošana	Darbību veikšanas rezultātā tiks palielināts kluso rajonu labiekārtojums un funkcionalitāte, piesaistot tiem vairāk iedzīvotāju.	RD struktūrvienības un uzņēmumi	

5.3. Aglomerācijas pašvaldības plānoto darbību ieguvumu analīze

Izstrādājot Rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā laika periodam no 2024. līdz 2028. gadam, iespēju robežās, tika novērtēta plānoto darbību ietekme uz vides trokšņa piesārņojuma līmeni Rīgas aglomerācijā. Izmantojot trokšņa modelēšanas programmatūru, tika aprēķināts paredzamais trokšņa līmeņa samazinājums, kā arī gadījumos, kad trokšņa samazināšanas pasākums ietekmē noteiktu aglomerācijas teritorijas daļu, noteikts ietekmēto iedzīvotāju skaits. Ietekmēto iedzīvotāju skaita aprēķināšanai izmantoti Rīgas aglomerācijas trokšņa stratēģiskās kartes izstrādei apkopotie dati par iedzīvotāju izvietojumu aglomerācijā. Daļa no plānotajiem trokšņa samazināšanas pasākumiem ir savstarpēji saistīti, kā arī tos var ietekmēt citas pašvaldības un trešo personu rīcības, piemēram, izmaiņas maksas stāvvietu cenu politikā, sabiedriskā transporta biļešu cenas izmaiņas, valsts mēroga normatīvā regulējuma izmaiņas u.c., tādēļ paredzamais trokšņa līmeņa samazinājums un informācija par ietekmēto iedzīvotāju skaitu ir uzskatāmi par indikatīviem rādītājiem. 9. tabulā ir apkopota informācija par tām aglomerācijas pašvaldības plānotajām rīcībām, kurām ir iespējams novērtēt paredzamo ietekmi uz vides trokšņa piesārņojuma līmeni vai ietekmēto iedzīvotāju skaitu, kā arī sniegta paredzamo ieguvumu raksturojums.

9. tabula. Aglomerācijas pašvaldības plānotās aktivitātes trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai

Nr.	Plānotā darbība	Ieguvumu raksturojums	Paredzamais trokšņa līmeņa samazinājums	Ietekmēto iedzīvotāju skaits
Tehniskie pasākumi vides trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai				
1.	Ielu tīkla pilnveidošana			
1.1.	“Austrumu pārvada” posma Ieriķu iela – Vietalvas iela izbūve	Pasākumu izpildes rezultātā tiks izbūvēts vienots transporta loks, kas pamatā ļaus novirzīt kravas transportu no pilsētas centrālās daļas, Sarkandaugavas apkaimes un Pārdaugavas apkaimēm – Ziepniekkalns, Atgāzene, Torņakalns. Atslogojot ielas, tiks samazināts trokšņa piesārņojuma līmenis to tuvumā esošajās apbūves teritorijās. Trokšņa līmeņa samazinājums pamatā ir atkarīgs no kravas transporta kustības intensitātes samazinājuma	Līdz 3 dB	~50 tūkst. iedzīvotāju, kas dzīvo to maģistrālo ielu tuvumā, kuras varētu atslogot plānotā ielu tīkla pilnveidošana
1.2.	Dienvidu maģistrāles 4. kārtas posmā no Vienības gatves līdz Valdeķu ielai izbūve			
1.3.	Buļļupes tilta pieeju rekonstrukcija			
1.4.	Kravas transporta ievada Babīte-Daugavgrīva izbūve			
1.5.	Laivinieku ielas posmā no Atlantijas ielas līdz Vecāķu prospektam izbūve			
2.	Ierobežojumi ceļu satiksmē			
2.1.	Ierobežojumi kravas transporta kustībai	Ierobežojot kravas transporta kustību, tiks samazināts kravas transporta radītais trokšņa piesārņojuma līmenis to ielu tuvumā, kur noteikti kravas transporta kustības	Līdz 4 dB (A)	Nav noteikts, jo atkarīgs no ierobežojumu noteikšanas apmēra

Nr.	Plānotā darbība	Ieguvumu raksturojums	Paredzamais trokšņa līmeņa samazinājums	Ietekmēto iedzīvotāju skaits
		ierobežojumi. Pasākuma ieviešana ir tieši atkarīga no maģistrālo ielu tīkla pilnveidošanas procesa un teritorijas plānošanas procesa.		
2.2.	Braukšanas ātruma ierobežojumi	Pasākuma izpildes rezultātā paplašinātajās dzīvojamās zonās un teritorijās ar braukšanas ātruma ierobežojumiem tiks samazināts trokšņa piesārņojuma līmenis.	Līdz 5 dB (A)	Nav noteikts, jo atkarīgs no ierobežojumu noteikšanas apmēra
2.3.	Satiksmes mīrināšana	Pasākuma izpildes rezultātā dzīvojamās teritorijās, kuras novietotas ielu tuvumā, uz kurām tiks īstenoti satiksmes mīrināšanas pasākumi, tiks samazināts trokšņa piesārņojuma līmenis.	Līdz 5 dB (A)	Nav noteikts, jo atkarīgs no ierobežojumu noteikšanas apmēra
2.4.	Zemās emisiju zonas izveide Rīgas pilsētā	Pasākuma izpildes rezultātā Rīgas centrā tiks samazināts trokšņa piesārņojuma līmenis.	Līdz 5 dB (A)	Nav noteikts, jo atkarīgs no ierobežojumu noteikšanas apmēra
3.	Rīgas tramvaja infrastruktūras pielāgošana zemās grīdas tramvaja parametriem	Tramvaja līnijas un ritošā sastāva modernizācijas rezultātā tiks samazināts tramvaja radītais trokšņa līmenis. Modernizācija var sekmēt palielināt sabiedriskā transporta izmantošanas intensitāti, netiešā veidā ietekmējot autotransporta radīto trokšņa līmeni.	Tiešā ietekme līdz 5 dB (A)	Līdz 15 tūkst. iedz., kas dzīvo tiešā 7 un 5. tramvaja maršruta līniju tuvumā
4.	“Kluso” riepu izmantošana pašvaldības un sabiedriskajam transportam	Klusāku riepu izmantošanas rezultātā tiek samazināts pašvaldības autotransporta un sabiedriskā transporta trokšņa emisijas līmenis, sekmējot kopējā autotransporta radītā trokšņa piesārņojuma līmeņa samazināšanu	Emisijas samazinājums vismaz par 3 dB (A), salīdzinot A un C kategorijas riepas	Nav noteikts, jo atkarīgs no pašvaldības un sabiedriskā transporta daļas kopējā satiksmes plūsmā

Nr.	Plānotā darbība	Ieguvumu raksturojums	Paredzamais trokšņa līmeņa samazinājums	Ietekmēto iedzīvotāju skaits
5.	Stādījumu ierīkošana	Pasākuma izpildes rezultātā lokāli tiks samazināts trokšņa līmenis	Tiešā ietekme līdz 3 dB (A)	Nav noteikts, jo atkarīgs no stādījumu ieviešanas apjoma
Netiešie pasākumi vides trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai				
6.	Atbalsts klusāka autotransporta izmantošanai	Pasākuma izpildes rezultātā tiks saglabāti esošie atvieglojumi elektromobiļu izmantotājiem	Pieaugot elektromobiļu daļai kopējā satiksmes plūsmā, tiks samazināts autotransporta vilces sistēmu darbības radītais trokšņa piesārņojums	Līdz 0,2 dB (A)
7.	Velotransporta izmantošanas veicināšana	Pieaugot velotransporta lietotāju skaitam samazināsies privātā autotransporta lietošanas intensitāte un līdz ar to autotransporta radītais trokšņa piesārņojuma līmenis	Līdz 0,1 dB (A) pieaugot iedzīvotāju skaitam, kas ikdienā lieto velotransportu par 2%	To aglomerācijas apkaimju iedzīvotāji, kurās tiek izbūvēta velotransporta infrastruktūra
8.	Atbalsts sabiedriskā transporta tīkla izmantošanas veicināšanai	Sabiedriskā transporta pieejamība mazinās privātā autotransporta lietotāju skaitu, tādējādi samazinot autotransporta radīto trokšņa piesārņojuma līmeni	Līdz 0,1 dB (A) pieaugot iedzīvotāju skaitam, kas ikdienā lieto sabiedrisko transportu par 3%	Nav noteikts
9.	Mobilitātes punktu attīstības veicināšana			
10.	7. tramvaja līnijas pagarinājuma izbūve			
11.	Neatkarīgas sabiedriskā transporta līnijas un ar to saistītās veloinfrastruktūras izbūve Dzelzavas ielas posmā no Jorģa Zemitāna tilta līdz Juglas ielai			

6. NODAĻA. CITU PERSONU VEIKTIE UN PLĀNOTIE PASĀKUMI TROKŠŅA PIESĀRŅOJUMA LĪMEŅA UN IETEKMES SAMAZINĀŠANAI

Šajā nodaļā ir sniegta informācija par tiem apzinātajiem pasākumiem, kurus vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un ietekmes samazināšanai Rīgas aglomerācijā ir veikušas vai plāno veikt citas personas. Nodaļā ir sniegta informācija par pasākumiem un identificētas personas, kas veikušas vai plāno veikt šos pasākumus.

6.1. Pasākumi, kurus citas personas ir veikušas vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un tā ietekmes samazināšanai Rīgas aglomerācijā

Pēc Rīcības plāna vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā, kas apstiprināts ar Rīgas domes 2017. gada 15. decembrī lēmumu Nr. 633, citas personas Rīgas aglomerācijā ir veikušas pasākumus dzelzceļa un gaisa kuģu transporta radītā trokšņa samazināšanai, kā arī rūpniecības objektu un autotransporta radītās trokšņa ietekmes samazināšanai.

2018. gadā izstrādātājā VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" rīcības plānā iekļautie pasākumi trokšņa pasākumi ir realizēti, piemēram, apstiprinot NAPD procedūru, ieviešot gaisa kuģu dzinēju pārbaudes uz dienvienu pretapledošanas laukuma, lidojumu procedūras izpildes veicināšana, kas ir samazinājusi pārlidojumu skaitu pār Bolderāju, u.c. 2021. gadā tika ieviestas noteiktas veikspējas navigācijas procedūras, tai skaitā ieviešot īpašas ielidošanas procedūras, kuras izpildot ielidojošie gaisa kuģi nešķērso Rītabuļļus.

Lai samazinātu SIA "Port Milgravis" darbības radīto trokšņa līmeni Vecmīlgrāvja apkaimē, Rīgas brīvostā uzņēmuma teritorijā tika uzstādītas 9-12 m augstas prettrokšņa barjeras ar kopējo garumu 242,5 m.

2017. un 2018. gadā, tirdzniecības centra "AKROPOLE Rīga" būvniecības laikā, lai uzlabotu satiksmes organizāciju tirdzniecības centra apkaimē, tika veikta jaunas transporta infrastruktūras izbūve un esošās transporta infrastruktūras rekonstrukcija. Jaunas transporta infrastruktūras būvniecība iekļāva arī estakādes no Slāvu ielas līdz tirdzniecības centra stāvlaukuma, uz kuras ir uzstādītas troksni samazinošas barjeras, kas samazinās autotransporta radīto trokšņa līmeni dzīvojamās teritorijās, kas novietotas estakādes tuvumā.

6.2. Darbības, kuras citām personām ir jāveic vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un tā ietekmes samazināšanai Rīgas aglomerācijā

Rīgas aglomerācijas pašvaldība var veikt darbības, kuru izpildes rezultātā ir iespējams samazināt autotransporta un tramvaja radīto trokšņa piesārņojuma līmeni, bet pašvaldības kompetencē nav veikt darbības citu vides trokšņa avotu – dzelzceļa, aviotransporta un rūpniecības objektu, radītā piesārņojuma līmeņa samazināšanai, jo tās jāveic VAS "Latvijas dzelzceļš", SIA "RB Rail", SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas", VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga"" un rūpniecības objektu operatoriem. Šajā rīcības plāna nodaļā ir apkopota informācija par apzinātajām darbībām trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai, kuras ir jāveic citām personām, un pašvaldība paredz, ka šīs darbības tiks ieviestas nākamo 5 gadu laikā. Apzināto darbību saraksts ir attēlots 10. tabulā, bet plašāks to apraksts ir sniegts rīcības plāna 7. pielikuma. 10. tabulā ir norādīta institūcija vai uzņēmums, kuram jānodrošina plānoto pasākumu ieviešana. Apzināto darbību saraksts ietver nozīmīgākos pasākumus un veidots, pamatojoties uz ietekmes uz vidi novērtējumu, Vides pārraudzības valsts biroja izdoto atzinumu un pašvaldību pieņemto akceptu analīzi.

Visas šajā rīcības plāna nodaļā aprakstītās darbības ir orientētas uz trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanu no plānotiem avotiem un situācijām, kad esošu avotu radītais trokšņa piesārņojuma līmenis būtiski pieaugs nākamo 5 gadu laikā.

10. tabula. Citu personu veicamās darbības vides trokšņa piesārņojuma līmeņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā

Nr.	Plānotā darbība	Sagaidāmais rezultāts	Institūcija, kas nodrošina darbības izpildi
1.	Tvaika ielas savienojums ar satiksmes pārvadu no Tvaika ielas uz Kundziņsalu un pievienojums satiksmes pārvadam pār dzelzceļa līniju "Rīga–Skulte"	Pasākuma izpildes rezultātā tiks novirzīts kravas transports no Sarkandaugavas apkaimes apdzīvotās daļas	Rīgas brīvostas pārvalde
2.	Trokšņa monitoringa sistēmas izveidošana	Pasākuma izpildes rezultātā būs iespējams operatīvi pārvaldīt ostas operatoru radīto trokšņa līmeni.	Rīgas brīvostas pārvalde
3.	Troksni samazinošo pasākumu ieviešana, realizējot paredzēto darbību "Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas „Rail Baltica” būvniecība"	Plānotās dzelzceļa līnijas Rail Baltica būvniecības laikā tiks realizēti tādi trokšņa samazināšanas pasākumi, kas nodrošinās to, ka plānotās līnijas ekspluatācijas rezultātā netiek radīti vai paaugstināti trokšņa robežlielumu pārsniegumi. Efektīvu pasākumu ieviešanas rezultātā atsevišķos posmos var tikt samazināts arī esošo dzelzceļa līniju ekspluatācijas rezultātā radītais trokšņa piesārņojums	Satiksmes ministrija, SIA "RB Rail", SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas"
4.	Troksni samazinošo pasākumu ieviešana, realizējot paredzēto darbību "Rīgas Brīvostas apkalpošanai nepieciešamo Rīgas dzelzceļa tīkla staciju un savienojošo sliežu ceļu rekonstrukcija"	Palielinoties dzelzceļa kravu transportēšanas apjomam uz Daugavas kreisajā krastā izvietotajiem ostas termināliem, tiks realizēti efektīvi trokšņa samazināšanas pasākumi, nodrošinot vides trokšņa robežlielumu ievērošanu.	VAS "Latvijas dzelzceļš"
5.	Troksni samazinošo pasākumu ieviešana, ieviešot lidosta "Rīga" rīcības plānu trokšņa samazināšanai	Izstrādāts rīcības plāns trokšņa lidostai "Rīga". Uzsākta troksni samazinošo pasākumu ieviešana.	VAS "Starptautiskā lidosta "Rīga""
6.	Pasažieru vilcienu līnijas Zasulauks – Bolderāja elektrifikācija	Pasākuma izpildes rezultātā dzelzceļš tik integrēts Rīgas valstspilsētas sabiedriskā transporta tīklā, uzlabosies Bolderājas apkaimes pieejamība.	VAS "Latvijas dzelzceļš"
7.	Troksni samazinošo pasākumu ieviešana, ieviešot rīcības plānu trokšņa samazināšanai vilcienu līnijām, uz kurām satiksmes	Izstrādāts rīcības plāns trokšņa samazināšanai vilcienu līnijām, uz kurām satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 30 000 vilcienu sastāvu gadā. Uzsākta troksni samazinošo pasākumu ieviešana Rīgas valstspilsētas teritorijā.	VAS "Latvijas dzelzceļš"

Nr.	Plānotā darbība	Sagaidāmais rezultāts	Institūcija, kas nodrošina darbības izpildi
	intensitāte ir vairāk nekā 30 000 vilcienu sastāvu gadā		
8.	Datu par Rīgas aglomerācijā izvietotajiem rūpnieciskajiem objektiem kvalitātes uzlabošana	Pasākuma izpildes rezultātā, izstrādājot stratēģiskās trokšņa kartes, pieejama detalizēta informācija par trokšņa avotiem.	Valsts vides dienests

7. NODAĻA. REKOMENDĀCIJAS NACIONĀLA LĪMEŅA NORMATĪVO AKTU PILNVEIDOŠANAI UN PAR CITIEM IESPĒJAMAJIEM PASĀKUMIEM VIDES TROKŠŅA SAMAZINĀŠANAI

Izstrādājot trokšņa stratēģiskās kartes un rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā, ir identificēti trūkumi nacionāla līmeņa normatīvajā regulējumā, kuru novēršana uzlabotu ar vides trokšņa pārvaldību saistītu jautājumu risināšanu, un, balstoties uz trokšņa piesārņojuma līmeņa izvērtējumu un citu Eiropas aglomerāciju pieredzi un iniciatīvām, apzināti pasākumi vides trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai, kuru ieviešana nav aglomerācijas pašvaldības kompetencē, bet varētu uzlabot akustisko kvalitāti Rīgas aglomerācijā. Šajā nodaļā ir sniegts pārskats par rekomendācijām nacionāla līmeņa normatīvo aktu pilnveidošanai un par citiem iespējamajiem pasākumiem vides trokšņa samazināšanai. Plašāka informācija par katru rekomendāciju ir pieejama rīcības plāna 8. pielikumā. Pārskats par rekomendācijām, to izpildes iespējamajiem virzītājiem, kā arī informācija par sagaidāmo rezultātu ir sniegta 11. tabulā.

11. tabula. Rekomendācijas nacionāla līmeņa normatīvo aktu pilnveidošanai un par citiem iespējamajiem pasākumiem vides trokšņa samazināšanai

Nr.	Rekomendētā darbība	Sagaidāmais rezultāts	Institūcija vai persona, kas var nodrošināt rekomendēto darbību veikšanu
1.	Nosacījumu izstrāde un ieviešana rekreācijas radītā trokšņa ierobežošanai	Pasākuma izpildes rezultātā normatīvajos aktos ir noteikts regulējums rekreācijas radītā trokšņa ierobežošanai	RD, VARAM, Tieslietu ministrija
2.	Kluso rajonu noteikšanas kārtības pilnveidošana	Izmaiņu veikšana Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" paplašinātu aglomerācijas pašvaldības iespējas izstrādāt un pielietot individuālu metodiku kluso rajonu noteikšanai un pārvaldīt klusos rajonus.	Grozījumus noteikumos var veikt Ministru kabinets, bet procesu virzīt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
3.	Atbalsta pasākumi "klusu" riepu izmantošanai	Atbalsta pasākumi veicinātu klusāku riepu izmantošanu Latvijā, nodrošinot autotransporta radītā trokšņa samazināšanos arī Rīgas aglomerācijā. Klusāku riepu lietošanas apjoma pieauguma rezultātā tiktu samazināts degvielas patēriņš un gaisu piesārņojošo vielu emisijas apjoms, kā arī uzlabotos satiksmes drošība.	Atbalsta pasākumi var tikt noteikti nacionāla mēroga normatīvajos aktos, kurus pieņem Ministru kabinets vai Saeima

8. NODAĻA. INFORMĀCIJA PAR ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS PLĀNIEM VAI PAREDZĒTAJIEM PROJEKTIEM, KAS VAR IETEKMĒT RĪCĪBAS PLĀNĀ NOTEIKTO REZULTĀTU SASNIEGŠANU

Aglomerācijas pašvaldība Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam un Rīgas attīstības programmā 2020. – 2027. gadam ir definējusi mērķi – samazināt vides trokšņa piesārņojuma līmeni Rīgas pilsētā. Paredzams, ka attīstības programmā izvirzītais mērķis samazināt iedzīvotāju daļu, kas pakļauti būtiskam trokšņa diskomfortam. Realizējot šī rīcības plānā 4., 5., 6. un 7. nodaļā aprakstītos pasākumus vides trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai, pakāpeniski varētu sarukt to iedzīvotāju skaits, kas pakļauti būtiskam trokšņu diskomfortam, tomēr paredzams, ka samazinājums nerasniegs Rīgas attīstības programmā 2020. – 2027. gadam definēto mērķi (50 000 iedzīvotāju salīdzinājumā ar bāzes vērtību 2015. gadā 59 270).

Paredzams, ka ilgtermiņā Rīgas attīstības programmā 2020. – 2027. gadam definētā mērķa sasniegšanu pozitīvi ietekmēs pašvaldības plānotie pasākumi transporta infrastruktūras pilnveidošanai, piemēram,:

- Rīgas Ziemeļu transporta koridora izbūve;
- Raņķa dambja un Vienības gatves savienojuma izbūve;
- Rietumu maģistrāles izbūve.

sabiedriskā transporta un velotransporta infrastruktūras attīstība un Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Regulas Nr. 540/2014 veicinātā autotransporta vilces trokšņa samazināšanās. Minētie pasākumi plašāk ir aprakstīti rīcības plāna 9. pielikumā. Paredzams, ka ilgtermiņā pozitīvu ietekmi uz vides trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanu radīs arī plānotās aktivitātes normatīvā regulējuma pilnveidošanā, kas plašāk aprakstītas rīcības plāna 8. pielikumā un netiešie pasākumi trokšņa samazināšanai, kas plašāk aprakstīti rīcības plāna 4. pielikumā.

9. NODAĻA. PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANU UN PAR SABIEDRĪBAS IESNIEGTAJIEM PRIEKŠLIKUMIEM

Uzsākot Rīcības plāna izstrādi vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā, tika organizētas tikšanās ar Rīgas apkaimju pārstāvjiem, lai iegūtu informāciju par trokšņa avotiem, kas rada diskomfortu Rīgas iedzīvotājiem un diskutētu par iespējamiem risinājumiem trokšņa līmeņa samazināšanai.

Tikšanās reizēs visvairāk negatīvu komentāru tika saņemts par autotransporta kustības radīto troksni. Par vienu no lielākajām problēmām daļā Rīgas apkaimju tika norādīta, ka rīta un vakara pīķa stundās ielas, kas atrodas B un C kategorijas ielu tuvumā, tiek izmantotas sastrēgumu apbraukšanai, tādējādi paaugstinot trokšņa līmeni un radot apdraudējumu pārējiem satiksmes dalībniekiem (gājējiem un velosipēdistiem). Kā piemēri minamas Krūzes iela, Smārdes iela, Lielirbes iela, Tapešu iela, Valdeķu iela, Graudu iela, Kristapa iela, Kapseļu iela, u.c. Sanāksmju laikā tika saņemti priekšlikumi, dažādiem satiksmes mierināšanas pasākumiem, kuri ir iekļauti Rīcības plānā kā tiešie pasākumi vides trokšņa samazināšanai. Detalizēta informācija pieejama Rīcības plāna 3. pielikumā.

Saistībā ar autotransporta kustības radīto troksni kā viens no trokšņa avotiem tika norādīts nekvalitatīvais ielu segums, par kura uzturēšanu un seguma maiņu ir atbildīgs Rīgas Domes Satiksmes departaments.

Rīgas apkaimju biedrību pārstāvji izteica viedokli par autotransporta kustības ātruma samazināšanas nepieciešamību atsevišķās Rīgas apkaimēs, kā arī par iespējamiem kravas autotransporta kustības ierobežojumiem. Troksni samazinošie pasākumi "Braukšanas ātruma ierobežojumi" un "Ierobežojumi kravas transporta kustībai" tika iekļauti gan Rīcības plānā vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā 2017.-2022. gadam, kā arī tika pārcelti uz Rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā 2024.-2028. gadam. Detalizēta informācija pieejama Rīcības plāna 3. pielikumā.

Kā vienu no problēmām, kuru izcēla biedrību pārstāvji no Vecmīlgrāvja apkaimes, ir kravas autotransporta kustība pa Emmas un Meldru ielām uz Rīgas brīvostas teritoriju, tādējādi radot paaugstinātu trokšņa līmeni dzīvojamās teritorijās šo ielu tuvumā, it īpaši nakts laikā. Lai samazinātu kravas transporta kustību pa Emmas un Meldru ielām, kā iespējamais risinājums ir minama Laivinieku ielas posmā no Atlantijas ielas līdz Vecāķu prospektam izbūve. Detalizēta informācija pieejama Rīcības plāna 3. pielikumā.

Atsevišķu Rīgas apkaimju (Imantas, Zolitūdes, Zasulauka, Šampētera, Torņkalna, Dārziema, Šķirotavas) pārstāvji pauda viedokli par vilcienu kustības pa dzelzceļa sliedēm radīto troksni un vibrācijām. Rīgas pašvaldības kompetencē nav veikt darbības citu vides trokšņa avotu, šajā gadījumā, dzelzceļa radītā piesārņojuma līmeņa samazināšanai, bet tās jāveic VAS "Latvijas dzelzceļš". 2023. gadā, balstoties uz stratēģisko karšu rezultātiem, ir uzsākta VAS "Latvijas dzelzceļš" trokšņa samazināšanas rīcības plāna izstrāde. Rīcības plānā vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā ir iekļauts pasākums "Troksni samazinošo pasākumu ieviešana, ieviešot rīcības plānu trokšņa samazināšanai vilciena līnijām, uz kurām satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 30 000 vilcienu sastāvu gadā", kas ietver detalizētu troksni samazinoši pasākumu plānošanu dzīvojamās teritorijās Rīgas aglomerācijā dzelzceļa līniju tuvumā. Detalizēta informācija pieejama Rīcības plāna 7. pielikumā.

Rīgas apkaimju biedrību pārstāvji arī pauda interesi par Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas „Rail Baltica” būvniecību, plānotajām satiksmes organizācijas izmaiņām, kā arī paredzētajiem troksni samazinošajiem pasākumiem. Troksni samazinošais pasākums "Troksni samazinošo pasākumu ieviešana, realizējot paredzēto darbību "Eiropas standarta platuma publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras līnijas „Rail Baltica” būvniecība”" tika iekļauts gan Rīcības plānā vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā 2017.-2022. gadam, kā arī tika pārcelts uz Rīcības

plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā 2024.-2028. gadam. Detalizēta informācija pieejama Rīcības plāna 7. pielikumā.

Atsevišķu Rīgas apkaimju biedrību pārstāvji sniedza informāciju par rūpniecības uzņēmumu darbības radīto troksni. Lai samazinātu rūpniecības objektu radītā trokšņa negatīvo ietekmi uz tiem tuvumā esošajām dzīvojamām teritorijām, ir nepieciešams iegūt pēc iespējas detalizētāku informāciju par trokšņa avotiem un paredzēto trokšņa līmeni dzīvojamās apbūves teritorijās, ko ir iespējams iegūt, saņemot Valsts vides dienestā atļauju piesārņojošās darbības veikšanai. Detalizētu informāciju par Valsts vides dienestā iesniedzamo informāciju par rūpniecības uzņēmumu teritorijā esošajiem un plānotajiem trokšņa avotiem ir pieejama Rīcības plāna 7. pielikumā.

Bolderājas, Zasulauka, Zolitūdes un Imantas apkaimju iedzīvotāji puda viedokli par gaisa kuģu radīto troksni nolaišanās un pacelšanās procedūru laikā. 2023. gadā ir uzsākta stratēģisko trokšņa karšu izstrāde, lai novērtētu lidostas "Rīga" darbības radīto trokšņa līmeni, kā arī 2024. gadā ir plānots uzsākt jauna lidostas "Rīga" rīcības plāna trokšņa samazināšanai izstrādi. Rīcības plāna izstrādes laikā tiks pārskatīti gan 2018. gadā apstiprinātajā plānā iekļautie pasākumi un to izpilde, kā arī sagatavoti jauni pasākumi lidostas "Rīga" radītā trokšņa samazināšanai. Detalizēta informācija pieejama Rīcības plāna 7. pielikumā.

Vairāku Rīgas apkaimju biedrību pārstāvji puda viedokli, ka, lai samazinātu gan autotransporta kustības, gan vilcienu kustības, gan rūpniecības uzņēmumu darbības radīto troksni dzīvojamās apbūves teritorijās, iespējamais risinājums ir apstādījumu izveidošana, kas ir iekļauta Rīcības plānā kā tiešais pasākums vides trokšņa samazināšanai. Detalizēta informācija pieejama Rīcības plāna 3. pielikumā.

No vairāku Rīgas apkaimju biedrību pārstāvjiem tika saņemta informācija par rekreācijas objektu darbības radīto paaugstināto trokšņa līmeni apkārtējās dzīvojamās teritorijās vakara un nakts stundās. Lai gan 2023. gadā ir pieņemti grozījumi Administratīvo sodu likumā par pārkāpumiem pārvaldes, sabiedriskās kārtības un valsts valodas lietošanas jomā, kā arī apstiprināti Rīgas domes saistošie noteikumi, kas paredz ierobežot skaļas mūzikas atskaņošanu āra kafejnīcās, Rīcības plānā vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā ir iekļauts pasākums "Nosacījumu izstrāde un ieviešana rekreācijas radītā trokšņa ierobežošanai", kas paredz, ka ir jāizstrādā normatīvais akts, lai ierobežotu trokšņa avota darbību, ne tikai kā risinājumu paredzētu administratīvo sodu. Detalizēta informācija pieejama Rīcības plāna 8. pielikumā.

Nodaļa tiks papildināta ar informāciju par Rīcības plāna sabiedrisko apspriešanu un tās laikā saņemtajiem komentāriem.

10. NODAĻA. REKOMENDĀCIJAS PAR RĪCĪBAS PLĀNA ĪSTENOŠANAS UN REZULTĀTU NOVĒRTĒŠANAS KĀRTĪBU

Šajā nodaļā ir sniegta informācija par Rīcības plāna vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā laika periodam no 2024. līdz 2028. gadam iekļauto pasākumu vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un ietekmes samazināšanai Rīgas aglomerācijā īstenošanas kārtību, kā arī informācija par rezultātu novērtēšanas kārtību.

Rīcības plāna īstenošanas kārtība

Rīcības plāna izstrādes laikā tika identificēti pasākumi vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un ietekmes samazināšanai Rīgas aglomerācijā, kā arī personas, kas nodrošinās plānotā pasākuma izpildi.

Kā minēts Rīcības plāna 5. nodaļā, Rīgas aglomerācijas pašvaldība var veikt darbības, kuru izpildes rezultātā ir iespējams samazināt autotransporta un tramvaja radīto trokšņa piesārņojuma līmeni, bet pašvaldības kompetencē nav veikt darbības citu vides trokšņa avotu – dzelzceļa, aviotransporta un rūpniecības objektu, radītā piesārņojuma līmeņa samazināšanai. Tādējādi, identificējot institūcijas un uzņēmumus, kas būs atbildīgi par vides trokšņa samazināšanas pasākumu realizēšanu, tika izdalītas divas grupas ar iespējamām pasākumu īstenošanām – Rīgas pašvaldības struktūrvienības un pašvaldības uzņēmumi, kā arī citas personas (piemēram, SIA “RB Rail”, SIA “Eiropas dzelzceļa līnijas”, VAS “Latvijas dzelzceļš”, VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga””, Valsts vides dienests, u.c.).

Rīcības plāna 5. nodaļā ir norādītas tās Rīgas pašvaldības struktūrvienības un pašvaldības uzņēmumi, kas nākamajos 5 gados nodrošinās plānoto pasākumu ieviešanu. Informācija par plānotajām darbībām, kuru īstenošana ir Rīgas pašvaldības struktūrvienības vai pašvaldības uzņēmumi, ir apkopota Rīcības plāna 8. tabulā, bet plašāka informācija par katru plānoto darbību ir sniegta Rīcības plāna 3., 4., 5. un 6. pielikumā. Izstrādājot Rīcības plānu vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā un konsultējoties ar pašvaldības struktūrvienībām un uzņēmumiem, tika konstatēts, ka daļa plānoto pasākumu ir savstarpēji saistīti, atkarīgi no citām veiktām darbībām un pašvaldības pieņemtajiem lēmumiem.

Rīcības plāna 6. nodaļā ir apkopota informācija par apzinātajām darbībām trokšņa piesārņojuma un ietekmes līmeņa samazināšanai, kuras ir jāveic citām personām (Rīgas brīvostas pārvalde, Satiksmes ministrija, SIA “RB Rail”, SIA “Eiropas dzelzceļa līnijas”, VAS “Latvijas dzelzceļš”, VAS “Starptautiskā lidosta “Rīga””, Valsts vides dienests). Apzināto darbību saraksts ir sniegts 10. tabulā, bet plašāks to apraksts ir sniegts Rīcības plāna 7. pielikuma. 10. tabulā ir norādīta institūcija vai uzņēmums, kuram jānodrošina plānoto pasākumu ieviešana. Rīcības plāna 6. nodaļā iekļauto pasākumu ieviešanas uzraudzību jāveic par pasākuma izpildi atbildīgajai institūcijai.

Rīcības plāna rezultātu novērtēšanas kārtība

Uzsākot Rīcības plāna izstrādi laika periodam no 2024. līdz 2028. gadam, 2023. gadā tika sagatavots ziņojums par Rīcības plāna 2017. līdz 2022. gadam pasākumu izpildi. Ziņojumā tika iekļauta informācija par Rīcības plānā 2017. līdz 2022. gadam ietvertu prettrokšņa pasākumu izpildi, atcelšanu, aizvietošanu vai pārcelšanu Rīcības plānā laika periodam no 2024. līdz 2028. gadam, kā arī informācija par citiem prettrokšņa pasākumiem, kas veikti Rīgas aglomerācijā. Papildus apkopota arī informācija par ieviesto pasākumu akustisko efektivitāti un ieguvumiem.

Lai novērtētu Rīcības plāna vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā laika periodam no 2024. līdz 2028. gadam iekļauto pasākumu vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un ietekmes samazināšanai rezultātus, pēc Rīgas aglomerācijas stratēģisko trokšņa karšu atjaunošanas un analīzes, kā arī pirms jauna Rīcības plāna izstrādes uzsākšanas ir jāpagatavo ziņojums, kurā apkopota informācija par pasākumu izpildi. Ziņojumā ir nepieciešams iekļaut informāciju par Rīcības plānā laika periodam no

2024. līdz 2028. gadam iekļauto pasākumu vides trokšņa piesārņojuma līmeņa un ietekmes samazināšanai izpildi, efektivitāti un izmaksām, kā arī informāciju par citiem pasākumiem, kas realizēti vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā.

RĪCĪBAS PLĀNS VIDES TROKŠŅA SAMAZINĀŠANAI RĪGAS AGLOMERĀCIJĀ

(2024. – 2028.)

Rīcības plāna vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā laikposmam no 2024. līdz 2028. gadam izstrādi pēc Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta pasūtījuma veica SIA „Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”.

Rīcības plāns sagatavots, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2002/49/EK “Par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību”, kā arī Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktās prasības.

*Rīcības plāna titullapas noformēšanai izmatotā
attēla autors: Anna Ivanova*

RĪGAS DOMES
MĀJOKĻU UN VIDES
DEPARTAMENTS

Brīvības iela 49/53,
Rīga, LV1010
Tel.: 67012509
Fakss: 67012471
e-pasts: dmv@riga.lv
<http://mvd.riga.lv>